PRO NOORDWIJK

ALGEMENE BESCHOUWING BEGROTING 2027-2030

Voorzitter en alle aanwezigen,

Voor ons ligt de **programmabegroting 2027-2030**. Allereerst willen wij het ambtelijk apparaat bedanken voor het vele werk dat is verricht en het beantwoorden van onze vragen. Het was een haastklus, voor iedereen, bij zo'n belangrijk onderwerp! We hadden graag meegedacht met de coalitie om de 3000 inwoners die op ons gestemd hebben te kunnen vertegenwoordigen. Maar we hebben een tweede kans met onze amendementen en moties.

Er ligt een **ambitieuze begroting** met inzet voor jongeren, mantelzorg, leefbaarheid, groen en preventie. Dit zijn investeringen die PRO waardeert, omdat inwoners deze direct merken in hun dagelijks leven.
Een **kanttekening**: De vraag bij deze begroting is wel of dit geen groot beslag legt op de middelen in de toekomst. Er staan veel plannen en onderzoeken in die geld gaan kosten waar nog geen budget voor is. Daarnaast stopt de begroting feitelijk bij 2030, terwijl nu besluiten worden genomen die veel langer doorlopen*. En na 2030 bestaat Noordwijk ook nog!

(* grote financiële vraagstukken: onderwijshuisvesting, wijkvernieuwing, vergrijzing, woningbouw, schuldontwikkeling en vervangingsinvesteringen. Organisatieonderzoek cultuuromslag, treinstation Noordwijkerhout, centrumvisie Noordwijkerhout,)

Het standpunt over de opvang van **vluchtelingen** is duidelijk tegengesteld aan deze inzet. Niet alleen ontbreekt het aan barmhartigheid en naastenliefde maar getuigt het ook van weinig solidariteit richting onze buurgemeenten. Eigenlijk zegt het college: de andere gemeenten moeten dit maar oplossen en ze zoeken het maar uit. Ook inwoners maken zich hier druk om, zoals we kunnen lezen in de brief die Winnie Rusman naar ons, de gemeente stuurde.

De **regie terug**, het motto van het coalitieakkoord. Onze moties en amendementen ondersteunen de wens van het college meer de regie te nemen. Regie over een structurele lastenverlichting voor álle burgers, regie over duurzaamheid, klimaatverandering, vergroening en betaalbare woningen. Regie over een gedragen welzijnsorganisatie en meer gebruik van sport- en culturele accommodaties.

Een begroting draait uiteindelijk om keuzes en **prioriteiten**
PRO stelt daarbij drie eenvoudige vragen:
1-Draagt deze begroting bij aan een sterke gemeenschap?
2-Vergroot deze begroting de bestaanszekerheid van inwoners?
3-En maakt deze begroting Noordwijk groener, gezonder, socialer en leefbaarder?

PRO kiest daarom voor een simpele prioriteit: **investeren in mensen.**
In buurten waar mensen elkaar ontmoeten. In verenigingen die Noordwijk levendig houden. In betaalbare woningen voor jongeren en gezinnen. En in maatregelen die inwoners helpen hun energierekening betaalbaar te houden.

Wij geloven dat een sterke **gemeenschap** ontstaat doordat mensen elkaar ontmoeten, kunnen meedoen, elkaar helpen en perspectief hebben. Daarom dienen wij voorstellen in die juist daarop gericht zijn. Zoals gemeentelijke sportaccommodaties vaker openstellen voor vrij gebruik, een trapveldje in Landgoed in den Houte, de stedenband met Hirado versterken in plaats van doorsnijden. Gemeenschap ontstaat niet aan de vergadertafel, maar met een bal op het veldje, in het buurthuis, bij de muziekvereniging, op het schoolplein en soms gewoon op een bankje in de wijk.

Ook als het gaat om **bestaanszekerheid** maken wij andere keuzes. Gezonde gemeentefinanciën zijn belangrijk, maar voor PRO zijn gezonde huishoudfinanciën minstens zo belangrijk. Inwoners zien hun woonlasten stijgen en merken dat het leven duurder wordt. Daarom stellen wij voor om het incidentele budget van €500.000 voor de Taskforce Asiel niet te reserveren voor procedures, maar terug te geven aan inwoners via een lagere afvalstoffenheffing. Dat is een keuze voor huishoudens in plaats van bureaucratie

Op het gebied van **wonen** blijft onze boodschap onveranderd: minder tijd en geld besteden aan onderzoek, meer betaalbare woningen. Noordwijk heeft inmiddels voldoende visies. Nu is het tijd om te bouwen.

Een ander belangrijk punt is **duurzaamheid.** Wij maken ons grote zorgen over het ontbreken van voldoende ambitie op het gebied van energietransitie, biodiversiteit en vergroening. Daarom komen wij met voorstellen om duurzaamheid weer concreet te maken. Niet alleen praten over klimaat, maar inwoners daadwerkelijk helpen met energiebesparing, vergroening en een gezonde leefomgeving.

Sommigen van u zullen zich afvragen wat er is gebeurd met ons idee voor een **geboorteboom voor ieder kind.** Het oorspronkelijke doel was eenvoudig: kinderen en hun families betrekken bij natuur en vergroening. Het voorstel dat nu voorligt, naar Katwijks model, schiet wat ons betreft dat doel voorbij. Te veel geld gaat naar organisatie en overhead, te weinig naar daadwerkelijk groen. En als slechts een beperkt deel van de inwoners een voucher aanvraagt voor een boom in de eigen tuin of op het balkon, vergroenen we Noordwijk daar nauwelijks mee. Daarom kiezen wij ervoor nu geen geld te vragen voor een half uitgewerkt plan. Liever een goed voorstel dan een snelle boom op papier. De komende periode gaan wij samen met wijkverenigingen en de Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk kijken hoe we wél meer bomen en groen kunnen realiseren. Wordt dus zeker vervolgd.

Wat **PRO** betreft wordt Noordwijk niet sterker door te kijken wat we kunnen tegenhouden.
Noordwijk wordt sterker door samen te bouwen.
Aan buurten. Aan woningen. Aan gezondheid. Aan duurzaamheid.
En vooral aan een gemeenschap waarin mensen zich thuis voelen en naar elkaar omkijken.
Dat is de Noordwijk waar PRO voor staat: **groen, sociaal en betaalbaar**.

Wij roepen daarom het college op de regie te pakken en daadwerkelijk hun uitgangspunt na te streven: "**samen met en voor elkaar**", zoals staat in de begroting.
Een streven waar ook PRO voor staat!
We doen graag mee!
Dank u wel.

Al onze aangekondigde moties en amendementen dien ik hierbij in.